

Podgorica, 23. jun, 2009.

ODGOVORNOST JE INDIVIDUALNA KATEGORIJA

Centar za građansko obrazovanje (CGO) izražava zadovoljstvo povodom inicijative koju je pokrenuo u Crnoj Gori oko utvrđivanja odgovornosti novinara u ratnim dešavanjima 90-ih godina, a koja je otvorila široku debatu u javnosti.

Podsjećanja radi, CGO je, u skladu sa zakonskom procedurom, podnio inicijativu i Vrhovnom državnom tužilaštvu da ovaj proces otvori u Crnoj Gori, kao što je to učinjeno i u susjedstvu. **Odgovornost je individualna kategorija koju treba da nose ljudi sa svojim imenom i prezimenom. Pozivanje da se utvrdi uloga novinara koji su profesiju u jednom vremenu zamijenili propagandističkim radom, huškanjem na rat i širenjem govora mrženje nikako ne abolira krivice druge aktere tih dešavanja.** Takođe, bez sprovođenja ovog i sličnih procesa nema istinske evropeizacije i demokratizacijom društva. **Utvrđivanje odgovornosti je obilježje zdravog društva i preduslov da zaživi vladavina prava i vrijednosni sistem zasnovan na znanju, profesionalizmu i poštenom radu.**

Ratni zločini nikad ne zastarijevaju, a izostanak pravovremenog suočavanja sa prošlošću značajno je doprinio i užasu 90-ih godina širom SFRJ. Jedna od obaveza koju nosimo i prema žrtvama jeste da ne dozvolimo da se takve stvari ponove. Izuzetno je važno da na ovim prostorima zaživi koncept tranzicione pravde i da svako odgovara za svoje postupke. Riječi su, nerijetko, imale snagu metaka i oni koji su stajali iza njih treba da odgovaraju za to, kao i oni koji su vođeni upravo tim riječima kršili odredbe humanitarnog prava. **Opravljanja nije u „ludim vremenima“, jer vremena čine ljudi sa konkretnim imenima i prezimenima.**

CGO poziva i druge aktere koji su se uključili u debatu da pokrenu inicijative pred pravosudnim organima za utvrđivanje odgovornosti svih za koje smatraju da su svojim (ne)djelima doprinijeli stradanju i patnji 90ih na Balkanu. CGO izražava nadu da će se VDT odrediti prema ovom pitanju i sprovesti odgovarajuće zakonske radnje. Ne bi bilo dobro da VDT ignoriše ovo pitanje, a za to opravdanje ne može biti ni ako je VDT-u promakla ova debata, jer je CGO uputio zvaničan dopis Odjeljenju za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina na osnovu na osnovu čl. 19 Zakona o državnom tužilaštvu CG Sl.69/03 i Sl.40/08, a u vezi sa odredbama Zakona o krivičnom postupku CG, Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, Sporazuma o saradnji i gonjenju počilaca krivičnih djela, ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida. **U Crnoj Gori postoji mnogo prepreka ovom procesu. Mnogi su nekadašnji agilni promoteri rata postali mirotvorci, a novinari koji su im u tome služili unaprijeđeni ili i dalje uživaju određene beneficije, čime direktno podržavaju i ono što se i danas u nekim medijima nastavlja, a odnosi se na izostanak objektivnih informacija, profesionalnog rada i ponovno stavljanje u službu određenim politikama na uštrb interesa građana Crne Gore** Tim prije je važno konačno razdvojiti propagatore i one koji zaista poštuju novinarske principe.

Dragana Otašević, Saradnica na programima